

Sygn. akt: IV RC 415/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Ewa Woźniczka

Protokolant: Sandra Wieczorek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lutego 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego D. B. (1) działającego przez matkę I. P.**

przeciwko D. B. (2)

o alimenty

- 1) zasądza od pozwanego D. B. (2) na rzecz małoletniego powoda D. B. (1) alimenty w kwocie po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego powoda I. P. do dnia 28 - go każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 lutego 2021 roku;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) zasądza na rzecz kuratora procesowego adw. B. P. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem wynagrodzenia za pełnienie przez niego funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego;
- 4) zasądza od pozwanego D. B. (2) na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w R.) kwotę 520 zł (pięćset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania;
- 5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności oraz klauzulę wykonalności w zakresie punktu 1.

Sygn. akt IV RC 415/19

UZASADNIENIE

Małoletni powód D. B. (1) działający przez matkę I. P. domagał się zasądzenia od pozwanego D. B. (2) alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu podano, że małoletni powód jest synem I. P. i pozwanego. W marcu 2019 roku powód wraz z matką wyprowadził się od pozwanego. Wynajęli mieszkanie. Pozwany przebywa w Wielkiej Brytanii, nie łoży na rzecz małoletniego powoda żadnych kwot ani nie interesuje się losem małoletniego syna (k. 3).

W odpowiedzi na pozew pozwany reprezentowany przez kuratora procesowego wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu podano, że kwota dochodzonych alimentów jest wygórowana zważywszy na obecny wiek małoletniego powoda, który liczy zaledwie cztery lata. Nadto wskazano, że w pozwie nie wykazano wysokości usprawiedliwionych potrzeb powoda, ani też obecnych możliwości zarobkowych i majątkowych matki powoda, która także powinna partycypować w kosztach utrzymania małoletniego (k. 60-61).

W toku postępowania jurysdykcyjnego strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe (k.74).

Sąd ustalił.

Małoletni D. B. (1) ur. (...) jest synem I. P. i D. B. (2). Rodzice małoletniego pozostawali w nieformalnym związku przez ponad siedem lat. Wyjechali do Wielkiej Brytanii. W wyniku narastających konfliktów ostatecznie rozstali się w marcu 2019 roku. Pozwany miał również wykazywać przemoc wobec rodziny. Wobec pozwanego orzeczono zakaz styczności z powodem i jego matką. Małoletni powód wraz z matką wyprowadzili się od pozwanego. Początkowo wynajmowali mieszkanie w Wielkiej Brytanii, jednak z biegiem czasu wrócili do Polski.

Matka powoda I. P. ma 29 lat. Posiada wykształcenie podstawowe. Oprócz powoda ma również starszą córkę w wieku 11 lat. Obecnie mieszka wraz z dziećmi w mieszkaniu socjalnym.

Przed wyjazdem do Wielkiej Brytanii mieszkała z rodzicami, nie pracowała i zajmowała się wychowywaniem dzieci. Następnie tuż przed narodzinami powoda w Wielkiej Brytanii podjęła pracę jako sprzątaczką, a jej ówczesne wynagrodzenie oscylowało w granicach ok. 600 funtów miesięcznie. Po powrocie do Polski początkowo zamieszkała u rodziców. Następnie w listopadzie 2020 roku otrzymała mieszkanie socjalne. Korzystała ze stałej pomocy Ośrodka Pomocy (...).

Otrzymywała zasiłek okresowy w kwocie 400 zł miesięcznie oraz zasiłek celowy wypłacany co dwa miesiące w zależności od bieżących potrzeb (maksymalnie w kwocie 300 zł). Aktualnie jest w czwartym miesiącu ciąży. Nie pracuje. Od lipca 2019 roku jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, korzysta ze stałej pomocy finansowej rodziców, którzy m.in. finansują zakup żywności. Deklaruje, iż po narodzinach dziecka podejmie pracę zarobkową.

Obecnie począwszy od grudnia 2020 roku pobiera świadczenie „500 plus”, alimenty na starszą córkę w kwocie 500 zł oraz świadczenie rodzinne w wysokości 120 zł. Nie korzysta z dopłat mieszkaniowych.

Wydatki matki małoletniego powoda przedstawiają się następująco:

czynsz (wraz z opłatą za wodę)- 479 zł miesięcznie;

prąd – ok. 250 zł miesięcznie;

internet- 60 zł miesięcznie.

Matka powoda nie utrzymuje kontaktu z pozwanym. Tuż po powrocie do Polski pozwany skontaktował się z nią za pośrednictwem portalu społecznościowego. Poinformował wówczas, że również wrócił do kraju. Według jej informacji, pozwany mieszka obecnie w R. i pozostaje w nieformalnym związku. Podczas pobytu w Wielkiej Brytanii pozwany zajmował się naprawą europalet. Osiągał wynagrodzenie rzędu 2000 funtów miesięcznie. Poza małoletnim powodem pozwany ma również syna w wieku 21 lat oraz córkę w wieku 20 lat, która niedługo zakończy edukację w zawodzie fryzjera. Matka powoda nie zna aktualnego miejsca zamieszkania pozwanego.

Małoletni powód obecnie ma 4 lata. Jest ogólnie zdrowym dzieckiem, nie choruje przewlekle. Od września 2020 roku uczęszcza do przedszkola.

Miesięczne wydatki małoletniego powoda przedstawiają się następująco:

środki czystości i pielęgnacyjne – 100 zł;

przedszkole – ok. 250 zł;

bilet miesięczny – 70 zł;

składka na komitet- 100 zł rocznie/ 8,30 zł miesięcznie;

pozostałe opłaty przedszkole (składka papiernicza) – 100 zł rocznie/8.30 zł miesięcznie;

koszty mieszkaniowe przypadające na małoletniego – ok. 243 zł

tj. łącznie ok. 680 zł.

Matka powoda nie była w stanie określić kosztów wyżywienia ani zakupu odzieży i obuwia dla małoletniego. Uwzględniając wiek dziecka Sąd przyjął, że jego potrzeby w tym zakresie kształtują się na poziomie 400 – 500 zł. miesięcznie. Matka powoda korzysta z żywności w ramach stałej pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża. Ostatnio otrzymała z Polskiego Czerwonego Krzyża duże ilości podstawowych produktów żywnościowych, a to m.in. sera, cukru i szynki konserwowej.

Dowód: odpis zupełny aktu urodzenia k. 4, pismo procesowe k. 69, zeznania I. P. k. 72-74.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, szczegółowo powyżej opisane. Podawane w czasie zeznań matki małoletniego powoda dane zasadniczo korespondowały z pozostałymi dowodami, których strony wzajemnie nie kwestionowały. Dlatego też Sąd całościowo ocenił materiał dowodowy jako spójny, logiczny i wzajemnie się uzupełniający.

Na podstawie art. 235² pkt 5 k.p.c. Sąd oddalił wniosek kuratora procesowego pozwanego o skierowanie zapytań do Powiatowych Urzędów Pracy uznając go za zmierzający jedynie do przedłużenia niniejszego postępowania, gdyż przeprowadzone postępowanie dowodowe jest wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia przedmiotu sprawy.

Sąd zważył:

Zgodnie z regulacją art. 133 § 1 k.r.io. każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.io., uzależniając go z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Należy przy tym podkreślić, że opisane, usprawiedliwione potrzeby w przypadku dziecka uprawnionego do alimentów powinny być oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych podmiotów zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co jednoznacznie wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku, III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15).

Nadto zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w tezie IV wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt, że małoletni powód D. B. (1), jest dzieckiem nieusamodzielnionym i nie ma możliwości, aby samodzielnie się utrzymać. Nie dysponuje on także żadnym majątkiem, który mógłby stanowić jej źródło utrzymania. Dlatego też całość kosztów utrzymania powoda obciąża jego rodziców. Należy wskazać, iż matka małoletniego powoda aktualnie jest w czwartym miesiącu ciąży, nie pracuje i ze względu na swój stan zdrowia obowiązek alimentacyjny względem powoda wykonuje głównie poprzez osobiste starania o jego wychowanie i opiekę, co Sąd w obecnej sytuacji uznał za usprawiedliwione. Nie ulega jednak wątpliwości, iż po narodzinach kolejnego dziecka powinna poczynić stosowne starania w celu podjęcia zatrudnienia.

Z kolei możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się obecnie bez wątpienia na znacznie wyższym poziomie aniżeli matki małoletniego. Ustalono bowiem zostało, iż w czasie pobytu w Wielkiej Brytanii pozwany zajmował się naprawą europalet. Osiągał stosunkowo wysokie wynagrodzenie oscylujące w granicach 2000 funtów miesięcznie. Uzyskując stosunkowo wysokie dochody w Wielkiej Brytanii mógł zgromadzić odpowiednie oszczędności na przyszłość, co powinno wpłynąć korzystnie na jego kondycję finansową. Pozwany w ocenie Sądu ma realne możliwości zarobkowania, nawet jako pracownik niewykwalifikowany.

Biorąc zatem pod uwagę poczynione ustalenia faktyczne Sąd doszedł do przekonania, że żądanie alimentów na rzecz małoletniego powoda jest uzasadnione. Oczywistym jest, że małoletni powód jest dorastającym i szybko rozwijającym się dzieckiem i do prawidłowego rozwoju i zdrowia potrzebuje dostosowania odpowiedniej diety, jak i zaspokojenia innych przeciętnych potrzeb. Trudno zatem uznać wykazywane w toku postępowania potrzeby małoletniego za wygórowane, biorąc pod uwagę obecne koszty życia i utrzymania dziecka w wieku powoda.

Mając zatem na uwadze usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zakres możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, Sąd częściowo uwzględnił powództwo, ustalając alimenty na poziomie 500 zł miesięcznie. Alimenty w tak ustalonej wysokości pozwolą na zaspokojenie podstawowych potrzeb małoletniego powoda i nie spowodują również nadmiernego uszczerbku w usprawiedliwionych dobrach własnych zobowiązanego. W ocenie Sądu, nie powinno budzić jakichkolwiek zastrzeżeń, że osoba stosunkowo młoda, pracująca na terenie kraju i będąca zobowiązaną do alimentowania małoletniego dziecka, dokładając należytej staranności winna co najmniej móc przekazywać na jego rzecz kwotę w wysokości 500 zł. miesięcznie.

Obowiązek alimentacyjny pozwanego ustalono począwszy od dnia 1 lutego 2021 roku, zważywszy że alimenty co do zasady powinny służyć zaspokajaniu bieżących potrzeb uprawnionego, a potrzeby małoletniego powoda były na bieżąco zaspokajane poprzez uzyskiwanie świadczeń w ramach pomocy społecznej. W pozostałej części powództwo oddalono.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Ponadto, zgodnie z art. 1082 k.p.c. nadano z urzędu klauzulę wykonalności odnośnie punktu 1 uzasadnianego wyroku.

Na podstawie § 1 ust 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2018.536 z dnia 2018.03.14) w zw. z § 4 ust. 1 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.poz.1800 ze zm.) zasądzono na rzecz kuratora procesowego adw. B. P. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem wynagrodzenia za pełnienie przez niego funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego. Ponadto z mocy z mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Rybniku) kwotę 520 zł tytułem opłaty, od uiszczenia której strona powodowa była zwolniona z mocy prawa.

R., dn. 8 marca 2021 r. sędzia Ewa Woźniczka